

لِلّٰهِ الْحُمْرَاءُ

کنگره بین المللی اندیشه های قرآنی آیت الله العظمی سید علی خامنه ای (مد ظله) (۱۴۰۳: قم)

سرشناسه:

عنوان و نام پدیدآور:

اندیشه های قرآنی؛ چکیده مقالات استادان معارف اسلامی کنگره بین المللی اندیشه های قرآنی آیت الله

العظمی سید علی خامنه ای (مد ظله) / جمعی از نویسندگان: [گردآوری] نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در

دانشگاهها، معاونت پژوهشی دانشگاه معارف اسلامی.

قم: دانشگاه معارف اسلامی، انتشارات، ۱۴۰۳.

مشخصات نشر:

مشخصات ظاهری:

شابک:

978-622-5358-30-0

فروست:

مجموعه معارف قرآن و حدیث: ۶۱.

فیبا

وضعیت فهرست نویسی:

نمایه

بادداشت:

موضوع:

خامنه ای، سید علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران - ۱۳۱۸ - دیدگاه درباره قرآن - کنگره ها

Khamene'i, Seyyed Al, Leader of IRI - Views on the Qur'an - Congresses

موضوع:

خامنه ای، سید علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - نقد و تفسیر

Khamene'i, Sayyed Ali, Leader of IRI, 1939 - Criticism and interpretation

موضوع:

خامنه ای، سید علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - پیام ها و سخنرانی ها - نقد و تفسیر

Khamene'i, Sayyed Ali, Leader of IRI, 1939 - Messages & speech - Criticism & interpretation

شناسه افزوده:

نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دانشگاه معارف اسلامی، معاونت پژوهشی

دانشگاه معارف اسلامی، انتشارات

شناسه افزوده:

رده بندی کنگره: * رده بندی دیوبی: ۹۵۰/۸۴۶ * شماره کتاب شناسی ملی: ۹۶۰۵۴۲۶

دانشگاه معارف اسلامی

مجموعه معارف قرآن و حدیث

۶۱

چکیده مقالات استادان معارف اسلامی

کنگره بین المللی اندیشه های قرآنی آیت الله العظمی سید علی خامنه ای (مد ظله)

نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها

معاونت پژوهشی دانشگاه معارف اسلامی

ناشر: انتشارات دانشگاه معارف اسلامی

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۳ * شمارگان: ۳۰۰ - نسخه * قیمت: ۱۵۰/۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۰-۵۳۵۸-۶۲۲-۳

مرکز پخش:

■ انتشارات دانشگاه معارف اسلامی: قم، بلوار جمهوری اسلامی، بین کوچه ۴ و ۶، تلفن: ۳۲۱۱۰۵۷۶

پایگاه اینترنتی: tafsir@maaref.ac.ir * www.maaref.ac.ir

چکیده مقالات استادان معارف اسلامی
کنگره بینالمللی اندیشه‌های قرآنی

آیت الله العظمی سید علی خامنه‌ای (مد ظله)

جمعی از نویسندگان

سخن آغازین

مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله العظمی سید علی حسینی خامنه‌ای (دام ظله العالی) در همان سنتین جوانی نسبت به قرآن کریم و تفسیر آن انس فراوان داشت. از این‌رو در دوران شکل‌گیری انقلاب اسلامی به رهبری حضرت امام خمینی رهبر انقلاب درس تفسیر خود را با رویکرد اجتماعی آغاز نمود و این امر به گونه‌ای بود که حتی در دوران مسئولیت پر مشغله ریاست جمهوری – که با دفاع مقدس و حوادث پر فراز و نشیب دهه شصت همراه بود – ادامه داشت و حاصل آن نگارش آثار ارزشمند قرآنی و تفسیری است که از چند سال گذشته تا کنون شاهد انتشار آن هستیم.

برپایی کنگره بین‌المللی اندیشه‌های قرآنی آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مد ظله العالی) حرکت و اقدام مبارکی است که افزون بر ایجاد موج عظیم از فعالیت‌های قرآنی در داخل و خارج و تبیین شمده‌ای از معارف قرآنی برای جامعه، بخشی از چهره قرآنی معظم‌له را برای جامعه علمی به تصویر کشیده است و مشخص گردید هدایت داهیانه و حکیمانه انقلاب اسلامی پس از رحلت رهبر کبیر انقلاب اسلامی، به ویژه آینده‌نگری‌ها و تصمیم‌های هوشمندانه در موقع حساس و پر التهاب جامعه ملی و بین‌المللی و اصرار معظم‌له بر آن – که تعجب جامعه به ویژه نخبگان را به دنبال داشته است – نشأت گرفته از انس عمیق ایشان با قرآن کریم و آیات حیات‌بخش آن بوده است.

در اسفند سال ۱۴۰۱ به پیشنهاد و درخواست دانشگاه معارف اسلامی از کنگره جهت ایجاد کمیته ویژه استادان معارف اسلامی در کنگره و موافقت با آن، حرکت ارزشمند قرآنی جهت مشارکت اعضای هیئت علمی، مدرسان و دانشجویان مدرسی معارف اسلامی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در این کنگره عظیم شکل گرفت که نتیجه آن ارسال مقالات ارزشمند و برگزاری نشست‌های علمی در طول سال گذشته است.

به دنبال مشارکت و حضور علمی مؤثر استادان معارف اسلامی در این کنگره، با پیشنهاد حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر روح‌الله شاکری؛ ریاست محترم دانشگاه معارف اسلامی و مساعدت حجج اسلام

و المسلمين: دکتر مصطفی رستمی؛ ریاست محترم نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها و دکتر محمد علی رضایی اصفهانی؛ دبیر محترم علمی کنگره، با برگزاری اجلاسیه استادان معارف اسلامی از سوی دانشگاه معارف اسلامی با همکاری دبیرخانه کنگره موافقت گردید که یکی از اقداماتی آن انتشار مجموعه چکیده مقالات پذیرش شده اساتید محترم است.

دستاورد مشارکت علمی خانواده بزرگ معارف اسلامی در کنگره تا جایی که امکان شناسایی برای کمیته بوده است، نگارش بیش از ۲۰۰ مقاله علمی است که حدود ۱۵۰ مقاله موفق به دریافت پذیرش از دبیرخانه کنگره گردیده است که چکیده آن در اثر حاضر تقدیم جامعه علمی و قرآنی کشور می‌شود. برپایی این اجلاسیه مرهون تلاش‌های بی‌شایبه اساتید و کارشناسان محترم علمی و اجرایی است که در طول سال گذشته با کمیته معارف اسلامی کنگره به انحصار مختلف همکاری و مشارکت داشته‌اند که از جمله آنان اعضای محترم کمیته‌ها و ... ذیل است:

سازمان نمای کنگره

- رئیس کنگره: حجت‌الاسلام دکتر علی عباسی، ریاست جامعه المصطفی العالمیه
- مدیر علمی: حجت‌الاسلام دکتر رضایی اصفهانی
- معاونت علمی: حجت‌الاسلام دکتر سید عیسی مسترحمی
- معاونت اجرایی: حجت‌الاسلام سید یوسف موسوی
- مسئول دبیرخانه: حجت‌الاسلام عقیل یوسفی

کمیته استادان معارف اسلامی کنگره

- حجت‌الاسلام دکتر روح‌الله شاکری، دانشیار و رئیس دانشگاه معارف اسلامی و مدیر کمیته
 - جناب آقای دکتر علیرضا کمالی، استادیار و معاون پژوهشی دانشگاه و دبیر کمیته
 - حجت‌الاسلام دکتر علی نصیری، استاد گروه معارف اسلامی دانشگاه علم و صنعت ایران
 - حجت‌الاسلام دکتر محمد‌هادی منصوری، استادیار و مدیر گروه معارف قرآن و حدیث دانشگاه
 - حجت‌الاسلام دکتر سید حسن قاضوی، استادیار و رئیس دانشکده اندیشه و معارف اسلامی
 دانشگاه تهران

- حجت‌الاسلام دکتر حسن پناهی‌آزاد، دانشیار گروه مبانی نظری اسلام دانشگاه
 - حجت‌الاسلام محمد امراللهی، مدیر امور گروه‌های معارف اسلامی معاونت آموزشی نهاد

- حجت الاسلام دکتر عبدالرحیم وفاتی، استادیار و مدیر کل امور اساتید معارف اسلامی و تأمین محتوای نهاد دانشگاه آزاد اسلامی
- حجت الاسلام دکتر محمد صدقی آنانقی، استادیار گروه معارف اسلامی دانشگاه علامه طباطبائی
- جناب آقای دکتر رحیم دهقان، دانشیار و مدیر گروه معارف اسلامی دانشگاه شهید بهشتی
- جناب آقای مهندس جواد باقری، استادیار و رئیس مرکز قرآن و عترت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- جناب آقای دکتر ولی الله مهدوی فر، استادیار گروه معارف اسلامی دانشگاه پیام نور

کمیته علمی اجلاسیه

- جناب آقای دکتر علیرضا کمالی، استادیار گروه معارف قرآن و حدیث
- حجت الاسلام دکتر محمد هادی منصوری، استادیار گروه معارف قرآن و حدیث
- حجت الاسلام دکتر حسین ارجینی، دانشیار گروه انقلاب اسلامی
- حجت الاسلام دکتر حسن پناهی آزاد، دانشیار گروه مبانی نظری اسلام
- حجت الاسلام دکتر حسن محیطی اردکان، استادیار گروه اخلاق اسلامی
- جناب آقای دکتر محمد حسین دانشکیا، دانشیار گروه تاریخ و تمدن اسلامی
- جناب آقای دکتر سید روح الله پرهیزکاری، استادیار گروه تاریخ و تمدن اسلامی
- حجت الاسلام دکتر سهراب مقدمی شهیدانی، استادیار گروه انقلاب اسلامی
- حجت الاسلام دکتر سید اباذر نبویان، استادیار گروه مبانی نظری اسلام
- حجت الاسلام دکتر حسن شفیعی کمال آبادی، دبیر گروه پژوهشی تاریخ و تمدن اسلامی
- حجت الاسلام دکتر مهدی باب‌اله‌زاده، دبیر گروه پژوهشی اخلاق اسلامی

کمیته اجرایی اجلاسیه

- جناب آقای مهندس سعید صفائی وش، معاون اداری، مالی و پشتیبانی دانشگاه
- حجت‌الاسلام دکتر حسن محیطی اردکان، مدیر امور پژوهشی
- حجت‌الاسلام دکتر جعفر جدیری، مدیر امور دانشجویی و فرهنگی
- حجت‌الاسلام حسن رضایی مهر، مدیر روابط عمومی و امور بین‌الملل
- جناب آقای مهندس محمود باقری، رئیس مرکز فناوری و اطلاعات

کارشناسان اجرایی اجلالسیه

- جناب آقای سید ابوالفضل طباطبایی
- جناب آقای سعید نائینی
- جناب آقای صالح زارع
- جناب آقای حسن فاطمی راد
- جناب آقای سید مرتضی طاهری
- جناب آقای سید محمدهدایی موسوی نسب

معاونت پژوهشی دانشگاه معارف اسلامی از مساعدت‌ها و خدمات حجج اسلام؛ دکتر محمدعلی رضایی اصفهانی؛ دبیر علمی کنگره، دکتر سید عیسی مسترحمی؛ معاون علمی، سید یوسف موسوی؛ معاون اجرایی کنگره و همکاران محترم ایشان در دبیرخانه کنگره، همکاران محترم مؤسسه پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی و نیز از تلاش‌های نویسنده‌گان محترم مقالات علمی، معاونان محترم آموزشی نهادهای استانی کشور، اعضای محترم کمیته‌ها و کارگروه‌های مختلف اجلالسیه و همه عزیزانی که به نحوی در برپایی این اجلالسیه همکاری داشته‌اند، تشکر نموده از خدای متعال سلامتی و موفقیت بیشتر آنان را خواستار است.

معاونت پژوهشی دانشگاه معارف اسلامی

مقدمه ریاست محترم نهاد

قرآن مجید کتاب هدایت و سرچشمه زلال حکمت و معرفت و منبع وثيق علم و دانش است. اين کتاب آسماني برای هدایت فرد و جامعه دارای دستوراتی است که عمل به آن موجب هدایت و دوری گزinden از آن منجر به ضلالت فرد و جامعه می‌گردد. عمل به آموزه‌های قرآن کریم به منزله تاروپود تمدن نوین اسلامی جامعه ما را به قله‌های سعادت دنيا و عقبی می‌رساند.

انس رهبر فرزانه انقلاب اسلامی با قرآن کریم دارای سابقه‌ای طولانی است و در آثار دوره جوانی ايشان اين امر مشهود است. البته اين انس را علاوه بر حوزه تدبیر، در سيره و رفتار فردی و اجتماعی ايشان می‌توان مشاهده نمود. ايشان هم در زندگی شخصی بی‌آلایش خویش از کنار زخارف دنيا بی‌اعتنای گذر می‌کنند و هم در سيره اجتماعی سیاسی خود بدون هراس در برابر استکبار جهانی می‌ایستند.

كنگره بين‌المللي انديشه‌های قرآنی مقام معظم رهبری همايش مبارکی است که بخشی از معارف و حقائق قرآنی را که از نگاه قرآنی رهبر فرزانه انقلاب اسلامی تبلور یافته است، فراديد جامعه علمی و ايماني قرار می‌دهد.

بررسی بيانات و منويات رهبری حكيم انقلاب اسلامي بيانگر آن است که حكمرانی داهيانه و حكيمانه معظم له به صورت مستقيم و غيرمستقيم ريشه در آيات نوراني قرآن کریم دارد. از اين رو در مسائلی که همگان در تردید و حيرت در تصميم‌گيري به سر می‌برند، ايشان با قاطعیت تصميم خویش را مطرح ساخته و سرانجام آن را برای جامعه ترسیم می‌نمایند. بر این بنیاد در ادبیات سیاسی اجتماعی ايشان کاربرد واژه‌های: ايمان، وحدت، پيشرفت، آينده، تمدن، انتظار، اميد، مقاومت، پیروزی، كرامت، عزت، اقتدار و ... نشانگر حرکت و موقفيت امت اسلامي در صورت عمل به قرآن کریم است. اين امر واگویه آن است که باید به قرآن بازگشت و از آموزه‌های هدایت‌بخش آن برای تعالي جامعه بهره جست. استادان معارف اسلامي همانند شبکه‌اي بزرگ و گسترده در اقصى نقاط کشور به تربیت دانشجویان و جوانان اين مرتضوبوم می‌پردازند و اين کنگره فرصت مغتنمي برای آشنایي بيشتر جامعه دانشگاهي با

معارف نورانی و بی‌پایان قرآن کریم از یکسو و شخصیت ممتاز قرآنی مقام معظم رهبری از سوی دیگر است.

امید است خدای متعال به همه دستاندکاران این کنگره بزرگ بهویژه اساتید معزز معارف اسلامی که با قلم خویش زمینه تشکیل اجلاسیه معارف اسلامی را فراهم آوردند، اجر مضاعف عنایت فرماید.

مصطفی رستمی

رئیس نهاد

مقدمه ریاست محترم دانشگاه معارف اسلامی

قرآن کریم آیینه تمام‌نمای «هُدَىٰ لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْقُرْآنَ» (بقره / ۱۸۵) و چراغ راه انسان‌ها در زیست مؤمنانه است. انسان گرفتار آمده در امواج و تلاطم‌های روزگار، تکیه‌گاهی محکم‌تر و ایمن‌تر از قرآن کریم پیش روی ندارد؛ تنها قرآن کریم جاده سلامت و صراط مستقیم در برابر نیازها و تئوری‌های متنوع – که هر کدام پندارنده سعادت و بهروزی‌اند – می‌باشد و تنها سیراب‌کننده عطش انسان، تدبیر، تفکر در آیات نورانی و مؤanstت با قرآن مجید است.

تفسیر قرآن کریم بعد نبی مکرم اسلام ﷺ و ائمه اطهار ﷺ بر عهده عالمان فهیم و روشن‌ضمیر آشنا با دقائق تفسیر و آموزه‌های مکتب نبوی و ولوی ﷺ است تا مناسب با نیاز زمانه به تفسیر این کتاب آسمانی بپردازند.

مقام معظم رهبری (مد ظله) در دهه پنجاه برای پاسخگویی به مطالبات جوانان، تفسیر قرآن را با نگاهی مناسب با نیاز آنان و با نگاهی نوآغاز و در طرح مباحث تلاش نمودند تا مهم‌ترین پایه‌های فکری اسلام را در آیات قرآن جستجو و با نگاه کاربردی به معارف قرآن، طریق معرفت و بصیرت جوانان را در مسیر رسیدن به بندگی خدای متعال ترسیم نمایند.

سبک ایشان در بیان معارف دین در آن دوران بسیار نو و بدیع بود، چنانکه ایشان در طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن در هر جلسه آیه‌ای را مورد بحث قرار داده و از قرآن کریم اندیشه اسلامی را در مسائل اجتماعی، سیاسی، فکری و اقتصادی استخراج و آن را برای مخاطبان که از اشار مختلف طلب، دانش آموز، دانشجو، کارگر و ... بودند، تبیین می‌فرمود. این امر در کنار استقبال بی‌نظیر و پرازدحام جوانان بیانگر عطش جوان آن روز به قرآن کریم و معارف والای آن از یکسو و ارتباط‌گیری معظم له با جوانان از سوی دیگر است. در حال حاضر نیز پس از گذشت بیش از چهار دهه از انقلاب اسلامی، معظم‌له در جایگاه رهبری نظام در سیاست‌گذاری‌ها و مدیریت جامعه اسلامی همین روند اندیشه‌محور را مورد توجه قرار داده و با همین سبک با توده مردم و اشار مختلف جامعه ارتباط برقرار می‌کنند و در برابر دنیای پر تنش امروز و

دولت‌های استکباری، این اندیشه را می‌توان در راهبری جامعه در عرصه‌های گوناگون سیاسی، اجتماعی، فکری، فرهنگی و حتی اقتصادی مانند ارائه نظریه اقتصاد مقاومتی، مشاهده نمود.

شایسته است مسئولان و متولیان امور آموزش بهویژه آموزش عالی، دستگاه‌های فکری و فرهنگی و دانشگاه‌های کشور برای معرفی اندیشه‌های قرآنی مقام معظم رهبری، روش و سلوک قرآنی ایشان را در اختیار اصحاب فکر و اندیشه بهویژه دانشجویان قرار داده تا ضمن معرفی ابعاد علمی و قرآنی معظم له، راه صحیح در پاسخ‌گویی به معارف دین با تأکید بر قرآن کریم در اختیار آنان نهاده شود و زمینه‌ها و بسترها لازم ارتباط‌گیری اساتید و دانشجویان با معارف قرآن را فراهم آورند.

در پایان لازم است از همه بزرگوارانی که در برگزاری کنگره بین‌المللی اندیشه‌های قرآنی آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مد ظله)، ما را یاری کردند، بهویژه استادان معارف اسلامی – که با ارائه مقالات ارزشمند خود بر رونق این اندیشه افزودند – و اعضای محترم در کمیته‌های علمی و اجرایی اجلاسیه معارف اسلامی و همه همکاران محترم در معاونت پژوهشی دانشگاه صمیمانه تشکر کنم.

روح الله شاکری
رئیس دانشگاه معارف اسلامی

فهرست مطالب

۹	مقدمه ریاست محترم نهاد
۱۱	مقدمه ریاست محترم دانشگاه معارف اسلامی
۲۳	مقدمه
	فصل اول: قرآن و حدیث
۲۷	مبانی و روش تفسیری مقام معظم رهبری زهرا جمشیدی / زهرا صفائی مقدمه
۲۸	بررسی روش تفسیری امام خامنه‌ای مبتنی بر تدبر در قرآن سید فخری
۲۹	روش‌های تفسیری آیت‌الله خامنه‌ای سید محمدحسن موسوی فخر
۳۰	بررسی نظریه ابتدای علوم انسانی بر قرآن از دیدگاه آیت‌الله خامنه‌ای و نظریات هم‌گون
	محمدحسن غضنفری
۳۱	نوآوری‌های مقام معظم رهبری در مفاهیم قرآنی با محوریت کتاب «طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن». ممید جلیلیان / همیده شفیعی / احمد داوری چلچلی
۳۲	جامعیت قرآن کریم از منظر اندیشه مقام معظم رهبری ناصر عابدینی / سید مهدی مصطفوی / علیرضا دل‌افکار
۳۳	آثار انس با قرآن مجید در اندیشه قرآنی امام خامنه‌ای مینا و مدانی بنام / رعناء و مدانی بنام
۳۴	میزان انعکاس نظریه تفسیری مقام معظم رهبری در اهتمام ایشان به مباحث قرآنی علیرضا کمالی / محمدرضا پورعسکری
۳۵	اصول قرآنی نظریه بازگشت به قرآن با تأکید بر اندیشه قرآنی امام خامنه‌ای روح‌الله پوراعبدین / مهدی محمدیان / علی گیوژاده صدیقه گوهاری / عصمت مسینی عمرانی
۳۶	اهمیت دعا در قرآن مجید از منظر اندیشه امام خامنه‌ای مصطفومه میدری‌پور / کامران اویسی

۳۷	اهمیت حفظ قرآن در دوره جوانی با تکیه بر اندیشه امام خامنه‌ای..... زهرا طالبی / همت‌آبادی
۳۸	تبیین مبانی ساختاری زبان قرآن در سبک زندگی قرآنی آیت‌الله خامنه‌ای..... ندا ایلیات
۳۹	ماهیت تفسیر اجتماعی و کاربردپذیری آن در موضوعات اجتماعی از منظر امام خامنه‌ای..... علیضنا فاضلی / محمدعلی فضایی اصفهانی
۴۰	تلاوت قرآن در آیینه اندیشه قرآنی امام خامنه‌ای..... الله افتخاری / هوریه عقبائی
۴۱	تأثیرگذاری تلاوت قرآن از منظر روایات با نظری به توصیه‌های امام خامنه‌ای در محافل انس با قرآن..... ممسم قائمی
۴۲	بررسی تطبیقی نظریه بازگشت به قرآن امام خامنه‌ای با سایر نظریه‌های مشابه..... ووحده پوراعبدین / جواد باقری / سعید امیرطاهری صدیقه گوهربه‌واری / عصمت مسینی عمرانی
۴۳	مهندسی رفتار قرآنی بر پایه سه گام؛ حافظ، حامل و عامل به قرآن از منظر امام خامنه‌ای..... سید عقیل نسیمی / محمصومه کرامتی
۴۴	نقش روایات در تدبیر در قرآن با تأکید بر اندیشه‌های قرآنی آیت‌الله خامنه‌ای..... ابوطالب مختاری هاشم‌آباد / سعاد فعلعلی
۴۵	تحقیق اسوگی در روابط اجتماعی با تکیه بر آیات و روایات و اندیشه‌های امام خامنه‌ای..... سید فاضل موسوی / محمدمحسن هدادی‌زاده
۴۶	بررسی تفسیری فتنه بودن اموال و فرزندان با تأکید بر اندیشه امام خامنه‌ای..... محمد فرهادی
۴۷	اهم موضوعات کلامی سوره دهر / انسان در اندیشه آیت‌الله خامنه‌ای (مطالعه موردی ابتلاء)..... همید ابراهیم‌زاده
۴۸	تفسیر آیات ابرار در سوره دهر / انسان از منظر امام خامنه‌ای..... همید ابراهیم‌زاده
۴۹	روش استفاده از قرآن در تفسیر بر پایه ارجاعات قرآنی امام خامنه‌ای در تفسیر سوره ممتحنه..... محمد رضا پورعسکری / کامران اویسی
۵۰	اهداف، آداب و آسیب‌های قرائت و حفظ قرآن کریم از منظر آیت‌الله خامنه‌ای..... ممترمه شکریان
۵۱	ابن شهاب زہری در بوته نقد و بررسی؛ با محوریت اندیشه امام خامنه‌ای..... همید جلیلیان / همیده شفیعی

فصل دوم:

اخلاق و تربیت اسلامی

۵۵	کارکردهای انفاق بر پایه اندیشه قرآنی آیت‌الله خامنه‌ای محمد نظری پشتکوهی / محمد هدایتی
----	---

مبانی قرآنی تقابل اسلام و استکبار در دفاع از ارزش‌های اخلاقی در بیانیه گام دوم انقلاب ۵۶	
	صمد بهروز / منیره ابهریه
نقش امر به معروف و نهی از منکر در رشد جامعه اسلامی مبتنی بر رویکرد قرآنی ۵۷	
	مهدی قهرمان / هاجر اکبرزاده
ویژگی‌های کلان جامعه اسلامی در اندیشه قرآنی مقام معظم رهبری با تأکید بر آیه ۲۹ سوره فتح ۵۸	
	مسن شفیعی کمال آبادی / محمدحسن سموی
مبانی و اصول اخلاق در سوره نور با روش داده‌بندیاد بر پایه تأکیدهای آیت‌الله خامنه‌ای ۵۹	
	فاطمه سعیدی / ربابه زینوند لرستانی
شاخص‌های معنویت‌گرایی در قرآن با تکیه بر رهنمودهای امام خامنه‌ای ۶۰	
	مهدیه علوی‌فر
حضور قلب در نماز و راهکارهای دستیابی به آن بر پایه آموزه‌های وحیانی با تأکید بر اندیشه ۶۱	
	محمد‌دهادی منصوری
واکاوی مفهوم، الزامات و عرصه‌های جهاد کبیر در قرآن کریم با تأکید بر اندیشه‌های قرآنی ۶۲	
	ashraf_jantzi (جنتی)
کاربست ابزارهای جهاد کبیر در بیانات و مکتوبات رهبر معظم انقلاب ۶۳	
	مهدی مروجی طبسی
الگوی جهاد کبیر در دانشگاه تراز گام دوم انقلاب ۶۴	
	یونس خداپرست
روشن تربیتی الگویی در اندیشه‌های قرآنی آیت‌الله خامنه‌ای ۶۵	
	حسن حسن‌زاده / زهرا سادات کبیری / محسن فوش فر
راههای دستیابی به هدایت در اندیشه قرآنی مقام معظم رهبری ۶۶	
	طاهره عبداللهم / سیده نرجس مسینی / احسان شکوهمند
تحلیل اندیشه‌های آیت‌الله خامنه‌ای در الزامات تربیتی جریان‌سازی نسل آینده ۶۷	
	فدویه احمدی بیغش / مریم سلیمانی
سبک تربیت دینی و مهدوی فرزندان توسط مادر با تأکید بر اندیشه مقام معظم رهبری ۶۸	
	(همیه امرایی / زهرا شیخ‌پور)
حکیم‌پوری؛ راهبرد جهش علمی مورد انتظار رهبر انقلاب در گام دوم انقلاب ۶۹	
	سعید ملسنی
مبانی قرآنی مؤلفه‌های نخبه‌پروری در منظومه فکری امام خامنه‌ای ۷۰	
	هواد مجتبی‌پور / احمد امدادی / اهمن فرهمندیان
عوامل قرآنی تربیت بر پایه اندیشه قرآنی مقام معظم رهبری ۷۱	
	فاطمه منصوری
جایگاه قرآن در فهم مؤلفه‌های سبک زندگی اسلامی ۷۲	
	محبی محسنی / عبدالرفضا محمدحسن‌زاده / مسین عرب‌نژاد

مستندات قرآنی و روایی اصول فرهنگی سبک زندگی اسلامی براساس بیانیه گام دوم انقلاب زینب قربانی / بیانه سادات هاشمی (شهیدی)	۷۳
بررسی آثار سبک زندگی تقلیدی از غرب و ارزیابی قرآنی آن از منظر امام خامنه‌ای محمدحسن فتاحی اردکانی / محمدطاطا میرشمسی / محمدجواد علیزاده هلگپور	۷۴
سبک زندگی و فرهنگ از نگاه مقام معظم رهبری محمصومه سعید	۷۵
درآمدی بر سبک زندگی از دیدگاه قرآن و بیانات مقام معظم رهبری منوچهر شایسته خو / روح‌الله پوراعبدین	۷۶
تحلیل پذیرش نقش‌های جنسیتی زوجین در قرآن کریم از منظر مقام معظم رهبری هانیه مازاچی / روح‌الله پوراعبدین	۷۷
کارکردهای مثبت خانواده قرآنی از منظر امام خامنه‌ای فاطمه امان‌پور	۷۸
جایگاه زن در خانواده از منظر اندیشه قرآنی امام خامنه‌ای علی چاوید	۷۹
بررسی نقش تربیتی زن در خانواده از دیدگاه مقام معظم رهبری زینب صداقتیان	۸۰
کاربست رکن خودسازی نظریه نظام انقلابی در تبیین زن مسلمان انقلابی بر اساس اندیشه فاطمه السادات هاشمیان / امینه شیرازی	۸۱
بررسی تنبیه بدنه زنان در قرآن و کرامت زن با تأکید بر بیانات مقام معظم رهبری آمنه قریب‌دوست	۸۲
راهکارهای مقابله با بحران هویت زن در جوامع غربی از منظر اندیشه قرآنی مقام معظم رهبری صالحه محمودآبادی	۸۳
نقش خانوادگی و اجتماعی زن از دیدگاه فمینیست‌ها و نقد آن بر پایه منظومه قرآنی آیت‌الله خامنه‌ای محمصومه عامری / محمصومه شریفی	۸۴
تبیین جایگاه ایفای نقش اخلاقی زن در خانواده از دیدگاه قرآنی آیت‌الله خامنه‌ای محمدجواد فلاحت	۸۵
مبانی قرآنی اندیشه‌های مقام معظم رهبری در بازخوانی فرهنگ‌های دخیل بر نقش زن محمدحسین محمدی / علیرضا فاضلی	۸۶
مستندات قرآنی پیامدهای تأثیر فضای مجازی بر اندیشه جوانان در آثار مقام معظم رهبری مهدی قهرمان / هامیر اکبرزاده	۸۷
اصول و شیوه‌های مواجهه حکومت اسلامی با فضای مجازی با تأکید بر اندیشه‌های آیت‌الله خامنه‌ای ملیمه شیفی‌زاده بافقی / محمدم Dulی محبیطی اردکان	۸۸
بررسی نقش ورزشکار تراز در جامعه اسلامی بر اساس بیانات مقام معظم رهبری سید حسن مهدیفانی سرومهانی / مطهره بهداد	۸۹

فصل سوم:
مبانی نظری اسلام

۹۳	نقش توحید در زندگی انسان بر پایه اندیشه قرآنی امام خامنه‌ای..... زهرا مصباح
۹۴	نقش ایمان در زندگی با تکیه بر قرآن از منظر آیت الله خامنه‌ای..... محمدباقر اسدی
۹۵	شاخصه‌های فکری فرهنگی جامعه مطلوب در اندیشه قرآنی مقام معظم رهبری..... حسن شفیعی کمال‌آبادی / محمدحسین مطهور
۹۶	الگوی مطلوب جامعه متظر و زمینه‌ساز از منظر اندیشه قرآنی امام خامنه‌ای..... احمد گنجه‌فانی
۹۷	مستندات قرآنی و روایی شاخص‌های ولایتمداری در اندیشه امام خامنه‌ای..... محمدعلی ریحانی‌ذی
۹۸	چگونگی اعمال توحید در حاکمیت از منظر اندیشه قرآنی آیت الله خامنه‌ای، با تأکید بر کتاب غفار شاهدی
۹۹	کارکردهای توحید اجتماعی از منظر قرآن با نگاهی به برداشت‌های تفسیری امام خامنه‌ای..... محمدمهدی هکمت‌مهر
۱۰۰	نقش مهدویت در امیدآفرینی در اندیشه قرآنی امام خامنه‌ای..... صفیه جعفرپور
۱۰۱	تحلیلی بر مؤلفه‌های قرآنی توحید اجتماعی در اندیشه تفسیری امام خامنه‌ای..... سید مهدی سلطانی (نانی)
۱۰۲	تحلیل محتوای بیانات مقام معظم رهبری در زمینه ایمان به وعده‌های الهی..... سید محسن موسوی / سیده فرزان احمداد
۱۰۳	سنن غلبه حق بر باطل و ساحت‌های تحقق آن از منظر اندیشه قرآنی مقام معظم رهبری..... حسن شفیعی کمال‌آبادی
۱۰۴	راهکارهای ایجاد امید اجتماعی از منظر رهبر معظم انقلاب..... مانیه مازاچی / وعده‌الله پوراعبدی
۱۰۵	مفهوم ولایت و ابعاد آن در اندیشه قرآنی آیت الله خامنه‌ای..... اکرم فلیلی نوش‌آبادی
۱۰۶	بررسی جایگاه قرآن در معرفت اعتقادات اسلامی با تأکید بر دیدگاه مقام معظم رهبری محمد تمیم‌وری
۱۰۷	مفهوم‌شناسی انتظار در اندیشه قرآنی امام خامنه‌ای..... اعظم شهبازی / لاله افتخاری
۱۰۸	تبیین ابعاد انتظار در اندیشه قرآنی آیت الله خامنه‌ای..... زرگس کاظمی ترکمن / محمود سرافزار

مراتب انتظار با استناد به آیات قرآن کریم در اندیشه قرآنی آیت‌الله خامنه‌ای ۱۰۹	
	اکره باغفانی
مهندسي فرهنگي انتظار و ظهور از منظر امام خامنه‌اي ۱۱۰	
	مهديه علوی‌فر
نقش اندیشه‌های قرآنی آیت‌الله خامنه‌ای در تبیین استراتژی انتظار در دوران غیبت ۱۱۱	
	(و)اهله شاکري
رويکرد زبان دين در رفع ناهنجاري بدحجابي بر مبناي ديدگاه امام خامنه‌اي ۱۱۲	
	اکره (همي)
بررسی تطبیقی معنای ولایت و ارتباط‌سنجی آیه ولایت براساس سیاق از منظر امام خامنه‌ای ۱۱۳	
	محمدعلی ریحانی‌نیما / محمدعلی مجدهقیه
مباني قرآنی وظایف و ویژگی‌های مشترک پیروان ادیان الهی از منظر امام خامنه‌ای ۱۱۴	
	محمد عذردوست
بررسی و تحلیل اصل کلامی نبوت در اندیشه قرآنی آیت‌الله خامنه‌ای ۱۱۵	
	اکره فلیلی نوش‌آبادی
بررسی رابطه آزادی انتخاب عقیده با ارتداد در چارچوب توحید تشريعی ۱۱۶	
	عمدان عباسپور
نشانه‌شناسی نفاق یهود در قرآن و نهج البلاغه بر پایه اندیشه تفسیری امام خامنه‌ای ۱۱۷	
	سید حسین کریم‌پور
منابع و مبانی معرفت دینی در اندیشه مقام معظم رهبری و نقش آن در پیشرفت ۱۱۸	
	هدی صنوبری

فصل چهارم:

انقلاب و نظام اسلامی

مباني قرآنی اندیشه سیاسي آیت‌الله خامنه‌اي پیرامون وظایف دولت ۱۲۱	
	سمیه یوسفی
بازنداختی تحلیلی بر شاخصه‌های قرآنی انقلاب اسلامی در بیانیه گام دوم انقلاب ۱۲۲	
	محمد شریفانی / محمد معرفت
شاخصه‌های اجتماعی انقلابی بودن و انقلابی ماندن در آیات الهی و بیانات امام خامنه‌ای ۱۲۳	
	اسماعیل محمدی آذر
مقایسه دیدگاه اسلام و لیبرالیسم در باره عدالت براساس اندیشه‌های قرآنی آیت‌الله خامنه‌ای ۱۲۴	
	اکره فلیلی نوش‌آبادی
مقاومت در اندیشه قرآنی امام خامنه‌ای ۱۲۵	
	اصغر زاهدی تیر
نقش ولایت بر مقاومت فعال در اندیشه قرآنی آیت‌الله خامنه‌ای ۱۲۶	
	فرشته محمدی احمدآبادی / محمدعلی محبطی اردکان

۱۲۷	افتراءات و اشتراکات ولایت امام <small>علیه السلام</small> و ولایت فقیه با تأکید بر اندیشه‌های قرآنی مقام معظم رهبری بتول فتوحی / محمدعلی محبیطی اردکان
۱۲۸	الزامات قرآنی مقاومت فعال با تأکید بر دیدگاه امام خامنه‌ای محمدعلی صادق‌زاده / محمد ستدوده
۱۲۹	شاخصه‌های سیاسی مردم‌سالاری دینی در اندیشه قرآنی مقام معظم رهبری فریبا شهیدی‌فر
۱۳۰	مبانی و الزامات حکومت‌داری و رهبری مبتنی بر اندیشه‌های قرآنی آیت‌الله خامنه‌ای طیبه زارعی / احمد عباسی دره‌بیدی
۱۳۱	مستندات قرآنی روایی اندیشه‌های آیت‌الله خامنه‌ای در حاکمیت سیاسی جامعه اسلامی هدیمه احمدی بیغش
۱۳۲	نسبت سنجی فریضه امر به معروف و نهی از منکر با مسئله ثبیت و استحاله نظام اسلامی ... فائزه سادات عظیم‌زاده اردبیلی / قیه عبدی / اکرم اقدسی
۱۳۳	بررسی نقش اندیشه قرآنی و فقهی مقام معظم رهبری در عقلانیت نظام اسلامی محمد محجتب عسکری / محسن عسکری
۱۳۴	الزامات اصل اتکا بر توأم‌نده‌های داخلی در حکومت اسلامی از منظر اندیشه قرآنی امام خامنه‌ای نسرين گردنزاد / مرضیه سادات موسوی
۱۳۵	منطق سیاست خارجی حکومت اسلامی از دیدگاه رهبری با محوریت سوره متحنه طاهره چینی‌فروشان
۱۳۶	تربیت سیاسی بر مبنای روابط خارجی با تأکید بر آیات فقه سیاسی (۱۱ تا ۹ متحنه) ... منور شایسته‌خو / روح‌الله پوراعبدین
۱۳۷	مبانی قرآنی الزامات و مؤلفه‌های صلح در اندیشه مقام معظم رهبری اشرف چنتی (جناتی)
۱۳۸	تبیین مبانی قرآنی دیپلماسی دفاعی امام خامنه‌ای در عرصه‌های محیطی سید عیسی مسٹرمی / سلمانعلی بدھانی
۱۳۹	راهکارهای مبارزه با ظلم جهانی در اندیشه قرآنی امام خامنه‌ای غلامرضا عظیمی راویز / فاطمه نادری پاریزی
۱۴۰	مبانی قرآنی استکبار ستیزی از دیدگاه مقام معظم رهبری منیره سادات کامرانی / سیده فاطمه محمودیان / عالمه فروغی
۱۴۱	تحلیل گفتمانی مبانی قرآنی استکبار ستیزی در اندیشه آیت‌الله خامنه‌ای آرش منشی‌زادگان
۱۴۲	کار کرد عقلانیت از دیدگاه تفسیری امام خامنه‌ای محصوله ۵ کلیوند سیف‌الله / سید اباذر نبویان
۱۴۳	خُرده استراتژی وحدت در اندیشه مقام معظم رهبری مرتضی خرمی

۱۴۴	ابعاد سیاسی - اجتماعی حج در اندیشه قرآنی امام خامنه‌ای	
	حسن مهدی‌فر / قربان ابراهیمی	
۱۴۵	راهبردهای برون‌رفت از مشکلات اقتصادی کشور در اندیشه قرآنی امام خامنه‌ای	
	داده صائمی / محمداسماعیل صائمی‌زاده	
۱۴۶	مبانی قرآنی نظریه اقتصاد مقاومتی براساس بخش توحید کتاب طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن	
	فائزه سادات عظیم‌زاده ادبی / بهاره سادات فاطری (ضوان)	
۱۴۷	الگوی جهاد کبیر در اقتصاد اسلامی ناظر بر اندیشه امام خامنه‌ای درباره آیه ۵۲ سوره فرقان	
	مسعود داودی‌پور	
۱۴۸	راهبرد فرهنگ قرآنی در مبارزه با جنگ نرم در اندیشه امام خامنه‌ای	
	فاطمه صلامی / محمد میرزاچی / روح‌الله پورعابدین	
۱۴۹	تحلیل مفهوم جهاد در اندیشه قرآنی آیت‌الله خامنه‌ای	
	حسین ارمینی	
۱۵۰	مبانی قرآنی وحدت و همگرایی در منظومه فکری امام خامنه‌ای	
	مسلم بامری / عبدالواحد بامری / محمد محمدی‌نژاد	
۱۵۱	تبیین ابعاد نظام اسلامی از منظر مقام معظم رهبری و تطبیق آن با آیات قرآن کریم	
	علیرضا شاه فضل قمصری	
۱۵۲	استاد در تراز و مسئولیت‌های شغلی در حوزه سیاسی (مرحله جامعه پردازی) براساس بیانیه ...	
	امدرضا بسیجی	
۱۵۳	مبانی قرآنی تقابل اسلام و استکبار در حمایت از جریان‌های آزادی‌خواه در بیانیه گام دوم انقلاب	
	حمد بهروز / منیره ابهریه	
۱۵۴	مبانی قرآنی تقابل اسلام و استکبار در ظلم‌ستیزی در بیانیه گام دوم انقلاب	
	حمد بهروز / منیره ابهریه	
۱۵۵	شناسایی و تبیین مبانی قرآنی تلازم عدالت‌ورزی و مبارزه با فساد در بیانیه گام دوم انقلاب	
	(ضا فقیه‌زاده / الهمه شهامت)	
۱۵۶	مبانی قرآنی حدیثی اندیشه‌های اقتصادی امام خامنه‌ای با تأکید بر بیانیه گام دوم انقلاب	
	مریم بلومیان طبقی / روح‌الله پورعابدین	
۱۵۷	مبانی قرآنی راهبرد امید به آینده در بیانیه گام دوم انقلاب	
	مهدی سعیدی / محمد فرهادی	
۱۶۱	فرجام‌شناسی حرکت متعالی تاریخ با تکیه بر اندیشه‌های قرآنی امام خامنه‌ای	
	محصوله هاجی مقصودی	
۱۶۲	مؤلفه‌های تمدن در اندیشه قرآنی مقام معظم رهبری	
	محمدمسین محمدی / کامران اویسی / طاهره سادات قتیل زاد	

۱۶۳	مؤلفه‌های مفهومی تمدن نوین اسلامی از منظر رهبر معظم انقلاب با تأکید بر معارف قرآنی.....
	حسین (ضایی شریف آبادی / هانیه سادات هسینی نیاسری
۱۶۴	مروری بر شخصیت علمی و قرآنی آیت‌الله خامنه‌ای در حکمرانی با تأکید بر تمدن نوین اسلامی.....
	فاطمه معصومی
۱۶۵	راز قاطعیت آیت‌الله خامنه‌ای در پیش‌بینی تحولات ملی، منطقه‌ای و جهانی.....
	سید سعید میری
۱۶۶	ایجاد تمدن نوین اسلامی بر مبنای اندیشه قرآنی مقام معظم رهبری در بیانیه گام دوم انقلاب
	سلطانمراد مهکی / تهران رازقی (یزوندی
۱۶۷	نقش خودبایری در تحقق تمدن نوین اسلامی با تأکید بر اندیشه‌های قرآنی مقام معظم رهبری.....
	حسن فاطمی‌زاد
۱۶۸	تبیین رابطه هجرت و تمدن‌سازی از دیدگاه مقام معظم رهبری.....
	مرتضی عزیزی
۱۶۹	مبانی قرآنی اندیشه آیت‌الله خامنه‌ای در مقابله با تهاجم فرهنگی.....
	سمیه یوسفی / فاطمه عاشوری / فاطمه پاهمنگ
۱۷۰	جایگاه آزادی در تمدن نوین اسلامی با تأکید بر آراء قرآنی آیت‌الله خامنه‌ای.....
	حسن فرزی / حسین مظفری
۱۷۱	نقش حوزه و دانشگاه در تمدن نوین اسلامی با تأکید بر اندیشه قرآنی مقام معظم رهبری
	محمد مجتبی عسکری / حسن عسکری
۱۷۲	هنر اسلامی و نقش هنرمندان، در اندیشه قرآنی امام خامنه‌ای.....
	سید محمدحسین ذوالفقاری فر / لاله افتخاری
۱۷۳	نقش نیروهای مسلح در تحقق تمدن نوین اسلامی در راستای بیانیه گام دوم انقلاب
	پرویز سپاهی چرمی
۱۷۴	بررسی تطبیقی مؤلفه‌های تمدن غرب و تمدن نوین اسلامی از منظر مقام معظم رهبری.....
	مجتبی صبوری
۱۷۵	مستندات قرآنی دیدگاه‌های امام خامنه‌ای پیرامون مناظره با تمرکز بر جواب ایشان به نامه
	مهرداد پوراسکندری
۱۷۶	تصویرسازی ایمان و امید دو راهبرد قرآنی مقام معظم رهبری در حیات جامعه.....
	مصطفی سالاری‌زاد / مریم سلیمانی میمند
۱۷۷	واکاوی و تبیین حکمرانی آیت‌الله خامنه‌ای با تأسی به قرآن و سیره معصومان:.....
	محمدعلی اکبری
۱۷۸	نقش ازدیاد جمعیت در اقتدار نظامی و امنیتی بر پایه آیات و روایات و بیانات رهبر انقلاب اسلامی.....
	فریبا شهیدی‌فر / سمیه لک
۱۷۹	راهکارهای تحقق عدالت اقتصادی در جامعه از دیدگاه مقام معظم رهبری
	عبدالله غلامی / سمیرا ابراهیمی

نفاق و انقلاب‌زدایی از انقلاب در اندیشه قرآنی مقام معظم رهبری.....	۱۸۰
سید میثم مدراط‌الدینی	
جایگاه عقلانیت در الگوی پیشرفت اسلامی بر اساس اندیشه مقام معظم رهبری.....	۱۸۱
فاطمه السادات هاشمیان	
عزت و اقتدار ملی در پرتو اقتصاد مقاومتی از نگاه امام خامنه‌ای با تأکید بر آیات و روایات.....	۱۸۲
قریان ابراهیمی / محسن مهدی‌فر / کیهان سلطانیان	
راهبردهای جربان نفاق در تقابل با جامعه اسلامی در اندیشه قرآنی امام خامنه‌ای.....	۱۸۳
طیبه قائدی بافقی	
فهرست نمایه.....	۱۸۵

چکیده مقالات استادان معارف اسلامی کنگره بین‌المللی اندیشه‌های قرآنی آیت‌الله العظمی سید علی خامنه‌ای (مد ظله)

مقدمه

کنگره بین‌المللی اندیشه‌های قرآنی حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (مد ظله الوارف) با استقبال شایانی از سوی استادان و محققان مراکز حوزوی و دانشگاهی روبرو شد. استادان معارف اسلامی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور نیز در این همایش عظیم حضور درخشانی را از خود به نمایش گذارندند که حاصل آن ارسال بیش از ۲۰۰ مقاله علمی است.

شناسایی استادان معارف اسلامی از طریق خوداظهاری ایشان به کمیته استادان معارف اسلامی کنگره و تأیید معاونت محترم آموزشی نهاد انجام یافت؛ بدیهی است این کمیته از بخش قابل ملاحظه‌ای از ایشان به جهت عدم اعلام و ارتباط، اطلاع نیافته است. امید است که در صورت اطلاع در ویراست بعدی اثر حاضر چکیده مقالات این دسته از استادان محترم نیز افزوده خواهد شد.

از مجموع مقالات ارسالی استادان محترم معارف اسلامی، حدود ۱۵۰ مقاله پس از طی مراحل داوری به مرحله پذیرش اولیه راه یافته است که چکیده این بخش از مقالات در اثر پیش‌رو تقدیم جامعه علمی و قرآنی کشور شده است. در مرحله دوم ارزیابی، حدود ۸۰ مقاله از مقالات مزبور امتیاز انتشار در مجموعه مقالات همایش را کسب نموده‌اند که در ۵ مجلد به زیور طبع آراسته گردیده است.

چکیده‌های مقالات در این کتاب، متناسب و منتظر با دروس گرایش‌های پنج‌گانه معارف اسلامی دانشگاه‌ها، در پنج بخش: قرآن و حدیث، اخلاق و تربیت اسلامی، انقلاب و نظام اسلامی، مبانی نظری اسلام و فرهنگ و تمدن نوین اسلامی تنظیم و ساماندهی شده است. بدیهی است برخی از عنوانین قابلیت جای‌گذاری در بخش دیگری، غیر از بخش موجود را داشته است اما به دلایلی مانند قرار گرفتن موضوعات همراستا، از بخش اصلی خود به بخش مذکور منتقل شده است.

پایان بخش مطالب این اثر نمایه نام نویسنده‌گان، شهرها، موضوعات و ... است که روند دستیابی محققان و خوانندگان محترم را تسهیل می‌نماید.

امید است این اثر مورد توجه و استفاده صاحبنظران، محققان، استادان، طلاب و دانشجویان محترم قرار گرفته باشد و شاهد ارسال نظرات ارزشمند فرهیختگان جهت غنایخشی به این اثر از طریق andisheqr@maaref.ac.ir باشیم.

علیرضا کمالی

دبیر کمیته استادان معارف اسلامی
کنگره بین‌المللی اندیشه‌های قرآنی
آیت الله العظمی خامنه‌ای (دام ظله العالی)